

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/31/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323200939
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8323200939.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Jany Jančíkovej, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D. E. F., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenému JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava – mestská časť Dúbravka, IČO: 42185190, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 21Csp/18/2023-66 zo dňa 19.7.2023, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 21Csp/18/2023-66 zo dňa 19.7.2023 rozhodol nasledovne: „I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 05.04.2017 v znení: „Dolu podpísaný spotrebiteľ vyhlasuje, že súhlasí s obsahom tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 05.04.2017 v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade ak sa spotrebiteľ dostane do omeškania s úhradou svojho dlhu, spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne z danej sumy.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, zo dňa 05.04.2017, v bode 15., v znení: „V prípade, že spotrebiteľ je v omeškaní so splatením štyroch po sebe nasledujúcich splátok alebo len časti po sebe štyroch nasledujúcich splátok, zmluvné strany sa dohodli, že spotrebiteľ má právo, ak uhradí poplatok vo výške 30 EUR a zároveň uhradí štyri omeškané splátky alebo časti štyroch omeškaných splátok, opätovne platiť v zmysle tejto zmluvy.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. IV. Žalobkyni súd priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli dňa 5.4.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX. Na základe zmluvy žalovaný poskytol žalobkyni bezúčelový úver vo výške 1.050,- eur. Podľa zmluvy mala žalobkyňa žalovanému zaplatiť celkovú čiastku vo výške 1.404,- eur, v 36 mesačných

splátkach vo výške 39,- eur. V zmluve je uvedený úrok vo výške 19,96 % ročne, RPMN vo výške 21,90 % a priemerná RPMN vo výške 17,31 %. Žalovaná na predmetný úver zaplatila 1.055,- eur.

3. V konaní ide o spotrebiteľský právny spor, kde nebolo sporné, že na strane žalobkyne vystupuje spotrebiteľka, na druhej strane dodávateľ. Námietky žalovaného súd považoval za nedôvodné a nepreukázané, a to s poukazom na rozhodnutia súdov Slovenskej republiky v obdobných veciach. Súd dospel k záveru, že žaloba je v celom rozsahu dôvodná, že žalobkyňa preukázala svoje tvrdenia, pričom žalovaný neunesol dôkazné bremeno a jeho obrana nebola uznaná.

4. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke v znení: „Dolupodpísaný spotrebiteľ vyhlasuje, že súhlasí s obsahom tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bol oboznámený so Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať“ súd uviedol, že táto zmluvná podmienka je neprijateľná, a to z dôvodu podľa § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka. Táto zmluvná podmienka v súvislosti s oboznámením so Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru prenáša dôkazné bremeno na spotrebiteľa a preto je podľa § 53 ods. 5 neplatná.

5. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke v znení „Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak sa spotrebiteľ dostane do omeškania s úhradou svojho dlhu, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % ročne z dlžnej čiastky“ súd určil túto zmluvnú podmienku za neprijateľnú, nakoľko dojednanie o nej je formulované nejasne, nie je z nej zrejmé, či sa zmluvná pokuta počíta ako 10 % z celej nesplatennej zvyšnej časti úveru, alebo len 10 % zo sumy, so zaplatením ktorej je spotrebiteľ v omeškaní.

6. Zmluvná podmienka v znení „V prípade, že spotrebiteľ je v omeškaní so splatením štyroch po sebe nasledujúcich splátok alebo len časti po sebe štyroch nasledujúcich splátok, zmluvné strany sa dohodli, že spotrebiteľ má právo, ak uhradí poplatok vo výške 30,- eur a zároveň uhradí štyri omeškané splátky alebo časti štyroch omeškaných splátok, opätovne platiť v zmysle tejto zmluvy“ spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení spotrebiteľa vo vzťahu k dodávateľovi, nakoľko umožňuje dodávateľovi uplatniť si poplatok pri akomkoľvek menej významnom porušení povinností.

7. Súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalovaného, že zo strany žalobkyne je podanie žaloby zjavné zneužitie práva, ktoré nepožíva právnu ochranu. Ako poukazuje žalobkyňa z únievej, ale aj z vnútroštátnej právnej úpravy vyplýva, že súd môže žalobu o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnuť len v prípade, keď zistí, že sa v súdnej veci nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v prípade žaloby o určenie neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Vo vzťahu k námitke žalovaného o tom, že ide o res iudicata, teda že vo veci bolo právoplatne rozhodnuté platobným rozkazom, súd sa stotožnil s tvrdeniami žalobkyne, že predmetné rozhodnutie je záväzné inter partes, kým rozhodnutie o neprijateľnosti zmluvnej podmienky s poukazom na § 53a OZ je záväzné pre akéhokoľvek dodávateľa.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a 2 CSP podľa úspechu v konaní, a keďže žalobkyňa bola v konaní v celom rozsahu úspešná, priznal jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Odvolanie podal z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

11. Namietal, že žalovaný si individuálne dohodol podmienky zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s tým že s odbornou starostlivosťou, ktorú vykonal na základe vyplnenia formuláru o overení klienta boli dojednané podmienky poskytnutia úveru a k tomu dohodnutá výška úveru na základe posúdenia bonity klienta. Žalobkyňa v prípade, že po podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere nadobudla pocit, že podpísala nevýhodnú zmluvu alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká, mala právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o

spotrebiteľskom úvere. Uvedené právo žalobkyňa nevyužila, z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasila s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere a so všetkými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru.

12. Žalobkyňa uzavrela so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru (ďalej len „VPSPÚ“). VPPSÚ sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, a to nie len z formálneho hľadiska, ale aj z hľadiska ich materiálneho prevedenia, t. j. zmluva o úvere a VPSPÚ sú vyhotovené na spojenom hárku papiera, resp. obojstranne. Vzhľadom na túto skutočnosť je nepochybné, že dlžník podpisom zmluvy o úvere jednoznačne prejavuje svoju vôľu byť viazaný aj VPPSÚ. Z uvedeného vyplýva, že uzavretie zmluvy o úvere samostatne bez toho, aby prejav vôle zahŕňal aj vôľu byť viazaný VPPSÚ neprichádza do úvahy. Žalovaný si predložením Zmluvy, ako aj VPPSÚ splnil na jednej strane svoju informačnú povinnosť vo vzťahu k dlžníkovi a na strane druhej bola splnená podmienka písomnej formy zmluvy o úvere. Žalobkyňa svoju vôľu uzavrieť zmluvu o úvere potvrdila svojim podpisom. Žalobkyňa si bola vedomá svojich záväzkov vyplývajúcich z predmetnej zmluvy o úvere. Nedostatok opatrnosti spotrebiteľa taktiež nespôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu.

13. Žalobkyňa navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

14. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalovaným a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozsudku (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

15. Žalovaný podal odvolanie z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, podľa ktorých súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Miera dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012).

17. Podľa názoru odvolacieho súdu odvolacia námietka žalovaného, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav, nie je dôvodná. Zistený skutkový stav vyplýva z listín predložených stranami sporu, najmä z jeho obsahu. Predmetom posúdenia bola Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 5.4.2017 a zmluvné podmienky uvedené v tejto zmluve a v priložených Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru.

18. Čo sa týka nesprávneho právneho posúdenia veci, odvolací súd poukazuje, že právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav; je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questioiuris). Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

19. Odvolací súd sa stotožňuje s posúdením právneho vzťahu medzi žalobkyňou a žalovaným ako vzťahom spotrebiteľským, pre ktorý je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ v prevažnej miere nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť.

20. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ je ochrana zavedená smernicou Rady 93/13/EHS založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Súdny dvor tiež vo svojej judikatúre konštatoval, že systém ochrany zavedený smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky Pohotovosť, EU:C:2014:101, bod 39 a citovaná judikatúra; Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282 bod 39 a citovaná judikatúra, ako aj G. H. a A. I., C-169/14, EU:C:2014:2099, bod 22). Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu, ktorý zistí nekalú povahu zmluvnej podmienky, prináleží jednak bez toho, aby počkal, či spotrebiteľ predložil v tejto súvislosti návrh, vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný, a jednak v zásade na základe objektívnych kritérií posúdiť, či dotknutá zmluva môže bez uvedenej podmienky naďalej existovať. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

21. Správne súd prvej inštancie postupoval, ak predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere podrobil kontrole, či obsahuje alebo neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, pričom už žalobkyňa v žalobe uvádzala, ktoré konkrétne zmluvné podmienky sú neprijateľné. Čo sa týka zmluvných podmienok, ktoré súd prvej inštancie vyhlásil za neprijateľné a teda neplatné, odvolací súd sa stotožňuje s uvedeným rozhodnutím a poukazuje na správnosť záverov súdu prvej inštancie.

22. Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

23. Podľa ust. § 53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

24. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka je zakázané, aby spotrebiteľské zmluvy obsahovali ustanovenia, ktoré môžu spôsobiť „značnú nerovnováhu“ v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa. Pre tieto zmluvné klauzuly zákon používa výraz „neprijateľná podmienka“ a sú exemplatívne uvedené v § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Základnou charakteristikou neprijateľných podmienok je, že spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. To znamená, že dodávateľovi priznávajú silnejšie právne postavenie ako spotrebiteľovi. Nekalosť zmluvných dojednaní je v takomto prípade potrebné posúdiť s ohľadom na povahu plnenia (tovaru alebo služieb) zo zmluvy, na všetky okolnosti v dobe uzavretia zmluvy a všetky ostatné podmienky spotrebiteľskej zmluvy alebo inej zmluvy, od ktorých je spotrebiteľská zmluva závislá.

25. Odvolací súd poukazuje, že všetky zmluvné podmienky, ktoré sú predmetom tohto konania už boli v iných súdnych konaniach, kde bol žalovaný stranou v spore, vyhlásené za neplatné (pozri rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 29.3.2021 sp. zn. 7Csp/177/2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.9.2021 sp. zn. 1CoCsp/11/2021, rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 20.6.2022 sp. zn. 24Csp/41/2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 23.2.2023 sp. zn. 18CoCsp/35/2022, rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 8.12.2022 sp. zn. 16Csp/115/2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.5.2023 sp. zn. 23CoCsp/5/2023. V tomto smere odvolací súd zdôrazňuje, že ak v individuálnom spore je rozhodnuté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, že konkrétna podmienka je neprijateľná, ide o vyriešenie sporu medzi konkrétnym dodávateľom a spotrebiteľom bez uvedenia povinnosti dodávateľa zdržať sa ďalšieho používania tejto podmienky. Napriek tomu však prichádza do úvahy precedenčný charakter uvedeného rozsudku, keď v iných sporoch medzi spotrebiteľom a dodávateľom procesný útok, resp. procesná obrana môžu byť založené na inom rozsudku súdu, ktorý sa týkal rovnakej veci. Aj keď sa v rozsudku, ktorý sa týka individuálneho sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nezakazuje dodávateľovi ďalšie použitie dotknutej zmluvnej podmienky, táto povinnosť dodávateľovi vyplýva z hmotnoprávneho ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka. Ak si dodávateľ v súdnom spore používanie problémovej klauzuly neobhájí, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka.

26. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa).

27. V tejto súvislosti odvolací súd za nevyhnutné považuje poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa článku 5 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa.

28. Z právnej úpravy je teda zrejmé, že ak dôjde pri výklade o obsahu spotrebiteľskej zmluvy k pochybnostiam vzhľadom na nejednoznačné alebo nejasné vyjadrenie, je potrebné vždy výklad uskutočniť na prospech spotrebiteľa, ktorého treba v tomto vzťahu považovať za „slabšiu stranu“ zmluvného vzťahu. „Uvedené výkladové pravidlo sa použije vždy vtedy, ak bude nejasný obsah spotrebiteľskej zmluvy, resp. budú existovať pochybnosti o obsahu spotrebiteľskej zmluvy a jednotlivých podmienok, ktoré pochybnosti sú spájané predovšetkým so stavom nejasnosti, neurčitosti, prípadne nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky. Pojem „priaznivejšie“ indikuje, že výklad celej podmienky alebo jej časti, ktorá nie je jednoznačná, bude na prospech spotrebiteľa. Na druhej strane uplatnenie výkladového pravidla znamená, že bude prevládať výklad menej priaznivý pre dodávateľa, keďže tento z povahy veci nesie zodpovednosť za prípravu a formulovanie zmluvných podmienok.“ (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, 671 s.)

29. Odvolací súd záverom za potrebné považuje poukázať aj na princíp právnej istoty, ktorý je imanentným znakom právneho (napr. PL. ÚS 36/95), a ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Obsahovým komponentom princípu právnej istoty je veľmi zjednodušene povedané rovnaká odpoveď na právnu otázku za rovnakého alebo analogického skutkového stavu. Z uvedeného zároveň vyplýva,

že pokiaľ je splnená podmienka existencie rovnakého alebo analogického skutkového stavu, je splnený základný predpoklad na to, aby súd na účel dodržania princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia musel dať na určitú právnu otázku rovnakú odpoveď.

30. Predovšetkým je potrebné si uvedomiť, že výsledkom súdneho konania je autoritatívne rozhodnutie, podľa ktorého je v sporovom konaní vždy jedna strana sporu úspešná a druhá strana neúspešná. Súčasťou práva na spravodlivý proces tak nemôže byť právo na to, aby bola procesná strana (žalobca, i žalovaný) pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa všeobecný súd stotožnil práve s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom strany sporu, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán, vrátane ich dôvodov a námietok (porov. sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. I. ÚS 204/2010).

31. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že odvolacie námietky žalovaného nie sú dôvodné a skutočnosti uvedené v jeho odvolaní neboli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie, preto bol rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdený. Keďže súd prvej inštancie žalobe vyhovel, správny je aj jeho výrok o trovách konania, o ktorých súd prvej inštancie rozhodol porovnávajúc úspech strán sporu.

32. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

33. Podľa § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá náhradu trov konania právo.

34. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

36. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení, podľa ktorých žalobkyňa ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa ust. § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného

predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).